చీకటిలో చీలికలు

- గొల్లపూడి మారుతీరావు

ఈ నవల ముద్రితం కావడం యిది మూడోసారి. చాలా పాపులర్ కావడం వల్లకాదు - చాలాకాలం ఆగి ఆగి ప్రింటయింది. ఈ నవలకి ఎంతలేదన్నా 40 ఏళ్ళ వయస్సుంది ఎప్పుడూ ఎవరూ "అమ్మో - ఎంత మంచి నవల" అని అనలేదు. అయితే ఎక్కువమంది మహానుభావులు విమర్శించిన నవలగా దీనికి చిన్న ముందుమాట వ్రాయాలనిపించింది.

ఆ959 ప్రాంతంలో అప్పుడే చదువు పూర్తయి, నిరుద్యోగిగా వున్న రోజుల్లో ఈ నవల వ్రాశాను. అప్పటికి - బుచ్చిబాబు, చలం - యిలాంటి వారి ప్రభావం నా మీద వుంది. తెలిసిందంతా చెప్పెయ్యాలనీ, నాకు తెలిసిన రచయిత ఎంత గొప్పగా చెప్పాలనే యావ అప్పటిది. ఆ వాసన ఈ నవలలో ఎక్కువ. ఎలా కలిశారో పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యుల వారిని ఆ రోజుల్లో కలిశాను. వారిని ఈ నవలకి ముందుమాట వ్రాయమన్నాను. (ముందు మాటలూ, అంకితాలు బొత్తిగా అలవాటు లేదు) ఆయన వ్రాశారు. ముందుమాట వ్రాశారు గనుక విమర్శించలేదేమో కానీ, మొహమాటపడి బాగుందన్న గుర్తు.

ఆ962లో విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారికి చిత్తూరులో సన్మానం జరిగింది. ఆయన గుంటూరు శేషేంద్రశర్మగారి (అప్పటి చిత్తూరు మునిసిపల్ కమిషనరు) యింట్లో బస చేశారు. అక్కడ నా నవలలో ఒకటి రెండు పేజీలు చదివారమో. ఆ సాయంకాలం సభలో ఆరుద్ర తమ కిన్నెరసాని పాటల్ని పిప్పరమెంటు పాకం అన్నందుకు ఆయన్ని తిడుతూ పనిలో పని నాకూ రెండు వడ్డించారు. "ఇందాక ఎవరో రచయిత నవల చూశాను. ఆకాశంలో నక్షత్రాలు మరో లోకంలోకి ఎగిరిపోతున్నాయంటాడు" ఇలా సాగింది. నాకు ఆ రచయిత ఎవరో వెంటనే అర్థమయింది. నా పక్కన కూర్చున్న శేషేంద్రశర్మగారు, మల్లాది వసుంధరగారూ, మల్లాది రామచంద్ర శాస్త్రిగారూ యిబ్బంది పడుతున్నారు.

సభ ముగిసింది. రాత్రి విశ్వనాథ వారికి చెప్పినట్టున్నారు. ఆ విమర్శించిన రచయిత నేనేనని. మర్నాడు మధ్యాహ్న భోజనం శర్మగారింట్లో జి. కృష్ణగారూ, వి.డి. ప్రసాదరావుగారు ప్రభృతులు వచ్చిన గుర్తు. అప్పుడు ఈ ప్రసంగం టేపు వేశారు. నన్ను విమర్శించే ప్రసంగం వచ్చేటప్పటికి సత్యనారాయణగారు నావేపు తిరిగి "మిమ్మల్ని తిట్టినట్టున్నాను" అన్నారు నవ్వుతూ.

నేనూ నవ్వేసి "ఆ విధంగానయినా ఆ మాత్రం నవల చదివారు. అదీ నాకు ఆశీర్వాదమే" లాంటి మాటలేవో అన్నాను. ఏమయినా, విశ్వనాథ గారు కించపడ్డారు. అనవసరంగా నన్ను విమర్శించినందుకు. ఆయన "నిండు మనంబు నవ్యనవనీత సమానము" కోవలో మనిషి. ఆ ఆలోచన మనస్సులో పీకుతున్నట్టుంది. ఆ సాయంకాలం అప్పటి సంగీత నాటక అకాడమీ అధ్యక్ష్యులు, చిత్తూరు వారు విలాససభ అధ్యక్షులు ఆర్.బి రామకృష్ణరాజు గారు రామవిలాససభలో సభ ఏర్పాటు చేశారు. విశ్వనాథ వారు బజారుకెళ్ళి శాలువాలు కొనుక్కొచ్చి - ఆ సభలో మా రచయితలు - నేనూ, మధురాంతకం, పల్లంపాటి, రాజేంద్ర సదానంద (వీరంతా వున్న గుర్తు) అందరికీ శాలువాలు కప్పారు - అదీ వారి ఔదార్యం.

ఆ రోజుల్లోనే తిరుదణ్ణామలైలో వుంటున్న చలం గారి దగ్గరికి వెళ్తూండేవాణ్ణి. వారికి 'చీకటిలో చీలికలు' నవల పంపాను. "మీ పుస్తకం అందింది. ఈ నక్కకి అది కూజా భోజనం" అని వ్రాశారు.

తరువాత నాలుగైదు పుస్తకాలొచ్చాయి. "నర్తకి అదే పనిగా చదువుతోంది. అయ్యో అందరూ చచ్చిపోతున్నారే" అని మధ్య మధ్య బాధపడుతోంది అంటూ తరువాత చదివినట్టున్నారు.

"అందులో వర్ణనలన్నీ అనవసరం. కృత్రిమం మీరు కూడా అవన్నీ చూసి వుండరు" లాంటి వాక్యాలు గుర్తున్నాయి.

ప్రస్తుతం ఈ నవలని సవరణలు చేసి, కుదించి ప్రచురించడం జరుగుతోంది. ఆనాటి 'చీకటిలో చీలికలు' దగ్గర్నుంచి నిన్న మొన్నటి 'ఎర్రసీత' వరకు - ఓ రచయిత మానసిక పరిణామాన్ని తెలియజెప్పడం కూడా సమగ్ర సాహిత్య పరిచయ లక్షణం కనుక ఈ నవలకీ ఈ సంపుటాల్లో స్థానం వుంది.

(గత సంచిక తరువాయి)

పత్రిక నడపడానికి, మొదట బాధ్యత వహించగల వ్యక్తులు దొరక్క తికమకపడుతున్నాడు గోవిందాచారి. అశ్వత్థనారాయణ ఉత్తరం చూసేసరికి కాస్త సంతోషం వేసినా, నిర్వాహకుడిగా కాస్త లాంఛనప్రాయమైన హుందాతనం నెరిపాడు. అవీ యివీ అడిగాడు వరదని. అనుభవాన్ని పునర్విమర్శ చేశాడు. పత్రికంటే మాటలు కాదన్నాడు వరదకి యిదంతా కొత్త.

"జర్నలిస్టుకీ, రచయితకీ శతసహస్రాంతం తేడా వుంది. జర్నలిస్టు మిషను, రచయిత ఫ్యూయల్" అని క్లుప్తంగా వర్ణించాడు.

తెల్లబోతూ గోవిందాచారిని చూస్తూ కూచున్నాడు వరదరాజులు.

నాలుగైదు పేపర్లల్లో పనిచేసి ఢక్కా మొక్కీలు తిని, రాటు తేలి, కూడేసిన నాలుగు రాళ్ళతో ఓ పత్రిక నడపాలన్న చిరకాల వాంఛని నెరవేర్చుకోవాలని మద్రాసు నడిబొడ్డులో ఓ కారుషెడ్డు, ఎత్తేసిన కిళ్ళీకొట్టు వెనకభాగాన్ని అద్దెకు తీసుకున్నాడు గోవిందాచారి. గత ఆరునెలలలోనూ అతని సంపాదకీయంతో, రెండు పిచ్చాపాటీ వ్యాసాలతో, సినిమా వార్తలతో, తారల తరహా అన్న ప్రత్యేక శీర్షికతో, సంపాదకుని లేఖల్తో రెండే రెండు పత్రికలు వెలువడి ముప్పాతిక కాపీలు పోనూ, మిగతా వెయ్యిన్నీ తొమ్మన్నూట ఆరువందల ఎనభై కాపీలు కుర్చీకింద ఎత్తుపెట్టుకోవడానికీ, చిత్తుకాగితాల పనికీ మిగిలిపోయాయి. అయితే యింకా మరిన్ని రూపాయలు జేబులో మిగిలిపోవడం వల్ల మూడో పత్రిక ముఖచిత్రానికి ఏర్పాట్లు సాగిస్తున్నాడు గోవిందాచారి. సరిగ్గా యిదే సమయంలో అశ్వత్థనారాయణ యిచ్చిన వుత్తరం పుచ్చుకుని వరదరాజులు వచ్చాడు.

మనిషి ముచ్చటగా, మితభాషిగా, చెయ్యాల్సిందేదో బేషజం, బెట్టుసరి లేకుండా చేసుకుపోయేవాడుగా కనిపించాడు గోవిందాచారికి. చూడగానే వరదరాజులు అతని మనస్సుకి హత్తుకుపోయాడు.

రాసి కథలు నాలుగు చదివి, ఇటీవల వచ్చిన తరహా సాహిత్యంలో వేటిలోనూ అతని కథలకి పోలిక లేకపోవడం చూసి విస్తుపోయి, అంతకు మించి దిగ్భ్రాంతుడయి ఇదో కొత్తపోకడ అనుకుని తనలో తాను తృప్తిపడి, నెలజీతం మీద ఉద్యోగం యివ్వడం మరేం బేసబబుగా వుండదని నిశ్చయించుకున్నాడు. అంతవరకు అక్కడక్కడ ప్రెస్సులో పనిచేస్తున్నవాళ్ళు ఓసారి ఈ కథ వ్రాసో, ఓసారి ఆ వ్యాసం వ్రాసో అతని పత్రికను మేపుతున్నారు. పత్రిక పేరు 'ప్రజ.'

ఉద్యోగం దొరికిందనగానే నీలవేణికీ, కృతజ్ఞతలు తెల్పుతూ పద్మిని భర్తకూ ఉత్తరాలు వ్రాశాడు. జీతం నూరు. అంత పట్టణంలో నూరు రూపాయలకి విలువలేదని నెలరోజుల తర్వాత తెలిసింది. గోవిందాచారిని అడిగితే, పత్రికా కార్యాలయం వెనుకనే మరొక కిరాణా దుకాణం ఖాళీ అయితే దాన్ని బేరమాడి, సరసమైన అద్దెకిట్టుబాటు చేయించి అది యిప్పించాడు. మర్నాడే వారం రోజులు శలవు తీసుకుని గులాబినీ, నీలవేణిని తెచ్చుకునేందుకు యింటికి వచ్చాడు వరదరాజులు.

మార్పులో కూడా ఆనందం వుంది. దుఃఖం నుంచి పతనానికయినా.

ఉఫ్!

ఆనందం అంటే ఏమంత గొప్ప విషయం కాదు. ఓ పెద్దమంట పక్క మండే చిన్నమంట. కోరిక పక్క తృప్తి సెగ. ఒకటి తగ్గితే రెండవది ప్రజ్వలిస్తుంది. ఒకటి హెచ్చడంవల్ల రెండవది ప్రజ్వలిస్తుంది.

రెండేళ్ళు గడిచాక పూర్తిగా మారిన కుటుంబాన్ని చూసుకుని ఆ రెండూ తనకు లేవేమోననుకున్నాడు.

దేనికయినా ఎందుకు విచారించాలో అర్థంకాలేదు. ఇదివరకు చాలావాటికి అర్థం తెలీకనే వాటి గురించి విచారించడం మానుకున్నాడు. మనసులో ఏ అసంతృప్తి వున్నా వినత పెళ్ళికి నవ్వుతూ హాజరయేసరికి చాలామంది విస్తుపోయారు. ముఖ్యంగా ఆరోగ్యం.

అదంతా తెలుసు వరదకి అయినా వినతని వదులుకోవడం ఏ విధంగా తనకి నష్టమో అర్థంకాలేదు. చివరిసారి ఆమెను చూసేవరకూ అప్పుడయినా ప్రపంచంలో చాలామందిలాగా జన్మతః వచ్చిన బలహీనతలన్నిటితో వున్న స్త్రీగానే గుర్తించడం తప్ప. ఏదో అపూర్వమైన శక్తిగా చూడలేకపోయాడు. కాకపోతే ఆ అమాయకత వెయ్యిమందిలో ఆమెకు ప్రత్యేకం.

అందుకని నీలవేణికి మతి చలించిందని డాక్టర్లు చెపితే, తనకి మతి చలించలేదు. ఒక్కటే ఆశ్చర్యం. యిన్నాళ్ళుగా నీలవేణికి ఎందుకు మతి చలించలేదా, అని.

అంతకు మించి 'కారణం ఏమిటా?' అని మనస్సు పరిపరివిధాల పోయింది. ఆమెకు మతి చలించిందన్న వార్త కంటే, అందుకు కారణం మరింత ఆశ్చర్యం కలిగించేదిగా వుండవచ్చు.

ఇదివరకటికంటే మరీ నిశ్శబ్దంగా వుండటం, నిర్లిప్తంగా చూసి అంతలో నిద్రపోవడం, మొదలైన విచిత్రమైన అలవాట్లయ్యాయి నీలవేణికి.

గులాబి మొదట భయపడింది.

ఓ రోజు అర్ధరాత్రి మంచానికి చేరబడి కూచున్న నీలవేణిని చూసి మరీ దిమ్మరపోయాడు వరద.

పలకరిస్తే తుళ్ళిపడి "ఎందుకు కదిపారు నన్ను?" అని గుడ్లనీరు కుక్కుకుంది.

"చెప్పడానికే అంత భయపడే ఆలోచనలు, నువ్వొక్కదానివే ఎలా భరిస్తావ్? నాక్కూడా కాస్త పంచు. రవణ గురించేనా?"

దుఃఖాన్నంతా మరిచిపోయి ద్వైదీభావంతో కళ్ళు పెద్దవి చేసి చూసింది. హృదయవేగం, నిస్సహాయతలోని ఔదాసీన్యం ముఖాన్ని ఎర్రబరిచాయి.

"మాటల్తోనే నన్ను చంపేశారు. చచ్చిపోయాను. చచ్చిపోయాను" అని అరిచింది.

నిశ్చేష్టుడయి శిలాప్రతిమలా నిలబడిపోయాడు వరద.

"నేనెవరో నన్ను తెలుసుకునే అవకాశం యివ్వలేదు ఎవరూ. నావల్ల ఎవరికీ ఏ ఉపయోగమో ఆలోచించుకున్నారు. మీరంటే నాకు అసహ్యం" ముఖం కప్పుకు ఏడ్చింది.

నిర్విణ్ణుడయి గది తలుపుకు ఆనుకుని నిలబడితే, ఒక్క క్షణం ముఖం చూసి ఒక్కసారిగా అతన్ని పెనవేసుకుని ఉప్పెనలా వచ్చే దుఃఖాన్ని ఆపుకోలేక ఏడ్చేసింది.

ఆ ఒక్క రాత్రే బాగా జ్ఞాపకం. మర్నాటి ఉదయం కాఫీ తెస్తూ హఠాత్తుగా 'ఫిట్' వచ్చి పడిపోయింది. నిద్రపోదు, కాళ్ళూ చేతులూ కొట్టుకోదు, కేకలు వెయ్యదు, ఏదో దూరపు వస్తువు పైన దృష్టి నిలిపేస్తుంది. రెప్ప పడదు, రాయిలా నిశ్చలంగా వుండిపోతుంది.

ఆసుపత్రికి తీసుకువెళితే మర్నాటికి గానీ తెలివిరాలేదు.

అప్పటికే బాగా పాలిపోయింది. శరీరంలోని రక్తమంతా నీరయినట్లు, ఆ కొద్ది వ్యవధిలో జీవితమంతా పూర్తిగా మారిపోయినట్లనిపించింది.

నిశ్చలంగా కూచున్న వరదని చూసి నవ్వింది.

దగ్గరికి వచ్చి "ఒంట్లో ఎలా వుంది?" అన్నాడు.

"రాత్రి చచ్చిపోతే బావుణ్ణనిపించింది. ఇప్పుడు ఫరవాలేదు."

వింతగా ఆమెవేపు చూశాడు. మళ్ళీ ఏడుస్తోంది. "నాకు పిచ్చెక్కింది" అంది.

నిజంగానే పిచ్చెక్కిందన్నారు డాక్టర్లు. ఒక తరంగంలాగా వుండుండి ఏదో మైకం వస్తోంది. అంతలో తగ్గుతుంది. అప్పటి ఆమె చర్యలకు అర్థం వుండదు. అది రోగం, వింత ప్రకృతి.

కానీ నీలవేణి బాగానే వుంది. అన్నీ జరిగిపోయాక యిది జీవితంలో మరో కొత్త అధ్యాయంలాగ. వరదతో మాట్లాడుతూ, గులాబితో కబుర్లు చెప్తూ ఆసుపత్రిలోనే గడిపింది.

డాక్టర్లు తమ పరీక్షలో పొరపాటు జరిగిందేమోనని నాలిక కరుచుకున్నారు.

స్త్రీత్వపు మానసిక పరిమితుల్ని కొలవలేక జ్ఞానం తెల్లబోయింది.

నిజంగా పిచ్చికాదేమో ! మర్నాడు నీలవేణిని రిలీవ్ చేశారు.

బయటికి నవ్వుతూ కనిపిస్తోందేకానీ అంతకంతకూ వేరులా అయిపోతుండడం గమనిస్తూనే వున్నాడు వరద.

నీలవేణిని చూస్తే జాలేస్తోంది.

పదిరోజుల తరువాత ఉన్నట్లుండి వరద పలకరిస్తే విరుచుకుపడింది. నివ్వెరపోయి ఆమె వేపు చూస్తూ కూచున్నాడు. ఉన్నట్లుండి హఠాత్తుగా అతని చేతుల్లో పడింది. మళ్ళీ 'ఫిట్' వచ్చింది. ఈసారి మర్నాటి సాయంకాలం వరకూ తెలివిరాలేదు. లేచాక పదిరోజులు భోజనం లేనంత నీరసంతో కళ్ళు రెపరెపలాడించింది. వరదని చూసి కూడా పోలికపట్టలేనంతగా కళ్ళు నిశ్చలమయ్యాయి. భయపడ్డాడు.

కొన్నాళ్ళవరకూ ఆసుపత్రిలో ఉండడమే మంచిదన్నారు డాక్టర్లు. వాళ్ళకే యిలాంటి కేసు కొత్త. అయిదుమంది ప్రత్యేకమైన నమూనాగా రోగాన్ని గుర్తించడానికి వస్తూపోయేవారు. ఆసుపత్రిలో చిన్న వింత వస్తువులాగా తయారయింది నీలవేణి. అంతా కలిసి చివరికి రోగానికి పేరు పెట్టారు "మెంటల్ ఎపిలప్సీ"

ఈసారి మరీ పూర్తిగా స్మృతిపోయేలా ఫిట్స్ రాకపోయినా అప్పుడప్పుడు మగత కమ్మి గంటల తరబడి వంటిమీద స్పృహలేకుండా వుండిపోయేది నీలవేణి.

గులాబి భయపడిపోయింది.

పిచ్చిగా ప్రతీదానికి నవ్వడం, ఏదో బాధనీ, దిగులునీ దాచుకుందుకు ప్రయయత్నం నీలవేణి నవ్వులో గుర్తుపట్టేశాడు వరద.

ఓ రోజు స్థిమితంగా కూచుంటే నవ్వుతూ అంది 'వినతని మీరు చేసుకుంటే బావుండేది' అని.

నిర్ఘాంతపోయాడు వరద.

"ఇప్పుడెందుకు గుర్తుకొచ్చింది?"

"ఆమె పెళ్ళినాడు చూసి అనుకున్నాను. మనిషిలో అల్లరిని చూసేనా భయపడ్డారు?"

ముఖాన్ని చూసి మనస్సు గుర్తిస్తుందేమోనని భయపడ్డాడు.

"మీరు మంచివారేగా అని వినత అడిగిందారోజు"

"ఏం చెప్పావు?"

"ఏమీ చెప్పలేదు. మీ గురించి ఆ రోజే మొదటిసారి ఆలోచించాను. నన్ను చెట్టు దగ్గర పలకరించారు. ఏడుపొచ్చింది. నాకెవరూ లేనట్లనిపించింది"

ఉత్తరం వచ్చిందని తీసుకొచ్చింది గులాబి.

నీలవేణికి తీవ్రంగా వుందని తెలిసి ఆతృతతో ఉత్తరం వ్రాసింది ఆరోగ్యం.

"పుంగనూరులో విశ్వేశ్వరం వున్నాడు. ఉత్తరం వ్రాస్తే వస్తారు. అవసరానికి మనిషి సాయం వుంటాడు. నీలవేణికి ఎలా వున్నదీ తెలియజేస్తూండు" మూడే వాక్యాలు వ్రాసింది. క్రింద విశ్వేశ్వరం అడ్రసు వుంది.

ఉత్తరం వినగానే నీలవేణి భయంతో, వణుకుతూ మెలికలు తిరిగింది. ఏదో ప్రమాదానికి గురయినట్లు అటూ యిటూ మంచం మీద దొర్లింది.

"విశ్వేశ్వరాన్ని రమ్మనేదా?" అంటే కళ్ళయినా ఎత్తకుండా "మీ యిష్టం" అంది.

ఆ రాత్రే మూడోసారి ఫిట్ వచ్చింది.

ఉత్తరాన్ని చూసుకుని మూడోనాడు వచ్చాడు విశ్వేశ్వరం.

విశ్వేశ్వరం గురించి విన్నప్పటి నుంచీ విచిత్రంగా మారిపోయింది నీలవేణి. చూడడానికే భయపడుతున్నట్లు, ఏదో ప్రళయాన్ని ఎదుర్కోబోతున్నట్లూ అతని మాట విన్నప్పుడల్లా వణికేది.

మొత్తం మీద మూడోసారి ఫిట్ వచ్చినప్పుడు యిదివరకంత బాగా తేరుకోలేకపోయింది. రోగానికి సహజమైన 'మగత' కాస్త కళ్ళని అంటిపెట్టుకుని నిలిచిపోయింది. మాటల్లో మందకొండితనం వ్యాపించింది. ఇది వరకులాగా ఎక్కువ ఆలోచించలేకపోయేది.

ఓనాడు సాయంకాలం ఎనిమిది గంటలకి విశ్వేశ్వరం, వచ్చేసరికి నీలవేణి దగ్గర వున్నాడు వరదరాజులు.

గులాబి వచ్చి చెప్పింది.

నీలవేణి మంచానికి చేరబడి వాలుగా కూచుంది.

"విశ్వేశ్వరం వచ్చాడట. చూస్తావా?" అంటే ఒక్కసారి తుళ్ళిపడింది. వెర్రిగా వరదరాజులు ముఖం చూసింది. అంతలో భయంతో ముఖం కప్పుకుంది.

"వద్దు. ఆయన్ని చూడన్నేను" అంది.

ఇద్దరూ నిర్ఘాంతపోయారు.

"నేను వచ్చేవరకూ గదిలో వుండమను విశ్వేశ్వరాన్ని" అని మెల్లిగా చెప్పాడు.

ఆనాటి రాత్రంతా స్థిమితంగా వుండలేకపోయింది.

ఉదయం వరద వచ్చేసరికి తలగడలో ముఖం దాచుకుని ఏడుస్తోంది.

వచ్చి "విశ్వేశ్వరం వెళ్ళిపోయాడు" అన్నాడు.

తెల్లబోతూ చూసింది. "అదేం?"

"ఏదో పని వుందట. ఉత్తరం వ్రాశానని వచ్చాడు. ఉదయమే రైలుకి పంపించి వచ్చాను"

వెల్లకిలా పడుకుని నీలిదుప్పటి మెడవరకూ లాక్కుంది.

ఆ సాయంకాలమే మళ్ళీ టెంపరేచరు ఎక్కువయిందంటే డాక్టర్లకే భయం కలిగించింది.

ఈ పరిస్థితుల్లో మరో అవాంఛిత సంఘటన జరిగిపోయింది.

గోవిందాచారి "ప్రజ" నాలుగవ సంచిక బజారు షాపుల్లో వేలాడింది. అటుపడి, యిటుపడి పుస్తకానికి అట్టతొడిగి బజారుకు తెప్పించగలిగాడు వరద. ఏదో ఆఫీసుకు వచ్చి వెళ్తున్నా దృష్టంతా దాదాపు యిటే వుంచుకునేవాడు. అదీగాక అతని కథలు ఆరింటినీ రెండు పత్రికల్లో మూడు చొప్పున సరిచేసి ప్రచురించి ఓ ప్రత్యేక ప్రకటన చేశాడు గోవిందాచారి. అప్పటికవే డబ్బు యివ్వనక్కర్లేని రచనలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి.

అయితే అంత కొత్తదనం, వింతపోకడ, కథల్లో అంత తీవి చూసి ప్రజలకి అజీర్ణం చేసింది. మార్పుని అంత సులువుగా ఆకళింపుకు తెచ్చుకోవడం ఎవరికీ యింకా సాధ్యం కాలేదు. ఎక్కువ కాంతి కళ్ళు చెదిరినట్లు, ఎక్కువ శబ్దం చెవుల్ని బ్రద్దలు చేసినట్లు, మరీ పెద్ద సత్యం వారి గుండెల్ని బ్రద్దలు చేసింది. కథలు చదివి "ఇలాంటివి సాధ్యమా?" అని ఆలోచించేవారేగానీ, ఎంతవరకూ సాధ్యమో ఎవరూ యోచించలేరు.

వరద వింతపోకడలూ, ఏవో మాటలకు దొరకని భావాలూ, కొత్త తీరును వాళ్ళు ఒక్కసారిగా విశ్వసించలేకపోయారు.

ఓరోజు అభ్యుదయ రచయితలు పదిమంది గోవిందాచారికి బజారులో తారసపడి "ఆ రచయితనన్నా వదులుకో, లేదా పత్రికన్నా ఎత్తెయ్. మా కలాలు చాలా బలం. మర్నాటి దుమ్ము లేచిపోతుంది" అని భయపెట్టారు.

గోవిందాచారి చాలా భయపడిపోయాడు.

తర్వాత సంచిక పని ప్రారంభించాలంటే జేబులో రెండువందలూ, మరికాస్త చిల్లరా కనిపించేసరికి గుండె ఝల్లుమంది.

సంచిక యిహ వస్తుందన్న నమ్మకం లేదు. బాకీ తీర్చనిదే పేపరు మిషను ఎక్కదన్నాడు ప్రెస్సు యజమాని. మధ్యలో దుస్స్వప్నంలాగ ఈ కథల రభస ఒకటి వచ్చిపడింది.

గాభరాపడి, నాలుగురోజులు ఒంటరిగా ఆలోచించి, ఓరోజు ఎవరికీ కనిపించకుండా స్టేషన్‌కు బయలుదేరి కలకత్తాకు పోయే రైలు ఎక్కేశాడు గోవిందాచారి.

వరదస్థితి యిప్పుడిక మరీ గడ్డు సమస్య అయిపోయింది. నీలవేణి రోగం రాను రాను మరీ విషమంగా తయారవుతోంది. రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ ఎంత డబ్బయినా చాలడంలేదు. ఇక మర్నాటికి అంతా సరి అనగా, విశ్వేశ్వరం ఏభైతో వచ్చాడు. తీసుకోక తప్పలేదు.

అప్పటికీ, యిప్పటికీ చాలా మార్పు కనిపించింది విశ్వేశ్వరంలో. వయస్సు మళ్ళిన లక్షణాలు ముఖంలో, మాటల్లో తోచాయి.

"ఏం చేస్తున్నా?"వంటే

"ఇంకా నాకే తెలీదు" అన్నాడు. కాస్సేపాగి "ఇప్పటివరకూ బడిపంతులు" అన్నాడు.

మరి పదిరోజులాగి, చేతిలో ఏమీ మిగలకపోతే తన దగ్గరున్న రచనలన్నీ కట్టగట్టి కాశీపతికి పంపుతూ వుత్తరం వ్రాశాడు.

"అవసరానికి డబ్బుకావాలి. ఈ రచనలన్నీ మీ దగ్గరే ఉంచుకోండి. బాగుంటే వాటిని తీసుకోండి. లేకపోతే అప్పుగా యివ్వండి" అని వ్రాశాడు.

జీవితంలో మొదటిసారి కోరిన అప్పు యిది. నాలుగురోజులకి 200రూపాయలు మనియార్డరు వస్తే పుచ్చుకుంటూ నవ్వుకున్నాడు.

మనిషికి ఆదర్శం వుండకూడదు. ఆనందం వుండకూడదు. ఆశ వుండకూడదు. ఉంటే పిచ్చెక్కుతుంది అనుకున్నాడు.

అప్పటికప్పుడే మూడు రోజులనుంచీ నిశ్శబ్దంగా అలవాటు చేసుకుంది నీలవేణి. అంతకన్నా ఆమె భావాన్ని వ్యక్తం చేయగల భాషలేదు. కళ్ళల్లో రక్తం చారలు కట్టి బెరుకుగా, దైన్యంతో రెపరెపలాడుతూంటే చూసి వణికాడు వరదరాజులు. ఆమెకప్పట్లో ఎలాంటి అనునయం కావాలో, ఏం చేస్తే ఆమెకు స్థాయి కలిగించగలడో తెలీక మనస్సులో వేయి విధాల ఘర్షణ పడ్డాడు.

ఎప్పుడయినా శక్తి వచ్చి కనురెప్పలు లేపగలిగితే, వరద కోసం గదంతా వెదుక్కునేవి ఆమె కళ్ళు.

ఎంత ప్రయత్నించినా అన్ని రోజుల అలసటనీ, రోగితోపాటు రాత్రింబవళ్ళు కూర్చోవడానికే తట్టుకోలేక మంచం పక్క కూర్చుని కునికిపాటు పడితే చూసి నవ్వేది.

ఆ రాత్రి రెండుఝాములయినా ఆమెకు నిద్ర రాకపోయేసరికి వరదరాజులు భయపడ్డాడు. అనవసరంగా రాత్రి సమయాల్లో, రోగిని కదిలించవద్దని మరీ మరీ చెప్పివెళ్ళాడు డాక్టరు. నర్సు నిద్రను జయించడానికి ప్రయత్నిస్తోంది. గుమ్మం దాటి మెల్లిగా హాలు మధ్యకు వచ్చాడు. ఫైళ్ళన్నీ వత్తుగా పెట్టుకుని నిద్రపోతోంది నర్సు.

"సిస్టర్" అన్నాడు మాటలు కూడదీసుకుని

ఉలిక్కిపడి లేచింది.

"మీరా! యిలా వచ్చారేం?" అందామె నిర్ఘాంతపోయి,

జవాబు వెంటనే చెప్పడం తెలీక కూచున్నాడు. గదంతా మరీ నిశ్శబ్ధంగా వుంటే భయమేసింది. గోడకున్న గడియారం ఆగిపోయింది.

"ఇప్పుడు యెంతయి వుంటుందంటారు?"

వాచీని చూసి చెప్పింది "పన్నెండు"

గోడవేపు వేలు చూపిస్తూ అన్నాడు "గడియారం ఆగిపోయింది. సరిచేయండి. ఎవరన్నా చచ్చిపోతే టైము తెలీదు" నవ్వాడు.

అతని వేపు దిమ్మెరపోయి చూస్తూ బల్లవేసుకుని గడియారం సరిచేస్తోంది.

"సిస్టర్" 'సుఖం' అంటే ఏమిటో మీకు తెల్సుకదూ"

గడియారం కొట్టుకోవడం ప్రారంభించింది, లోలకం ఆశ నిరాశల మధ్య మనస్సులాగా ఊగిసలాడుతోంది. నర్సు కూచున్నాక మళ్ళీ అడిగాడు.

"సుఖం అంటే ఏమిటో మీకు తెలుసుకదూ?"

అంతలో పక్కున నవ్వేసింది.

"నవ్వకండి. ఎంత సుఖంగా నిద్రపోయారో మీ ముఖం చూస్తే అర్థమవుతుంది."

"సారీ. వారం రోజుల్నుంచీ నైట్ డ్యూటీ, నిద్ర ఆపుకోలేకపోయాను"

"మీరు చాలా అదృష్టవంతులు, జీవితమంతా నిద్రపోనివాళ్ళని చూశారా ఎప్పుడన్నా?"

"విచిత్రంగా మాట్లాడతారే మీరు"

"జవాబు చెప్పండి"

"చూడలేదు నేను"

"కాదు చూశారు. ఆ పేషెంటుని గమనించండి"

పక్కగదిలో మంచం మీద నీలవేణిని చూసి నివ్వెరపోయింది నర్సు. ఇంకా అలాగ నిశ్చలంగా చూస్తూనేవుంది ఆమె.

"అయ్యో ఆవిణ్ణి చూడలేదు. స్లీపింగ్ డోస్ ఇస్తాను" అని లేవబోతే చెయ్యిపుచ్చుకుని ఆపాడు ఆమెని.

"ఎందుకూ అది"

"అదేమిటి అలా అంటారు? సుఖంగా నిద్రపట్టడానికి"

"అదొక్కటే ఆమెకు లేనిది" అన్నాడు.

జాలిపడింది నర్సు, భార్యమీద అంతగా ప్రేమను వ్యక్తం చేసే వ్యక్తిని ముఖ్యంగా ప్రేమకంటే జాలి చూపగల వ్యక్తిని యింతవరకూ చూడలేదామె.

కూచుని "విచారపడకండి. తప్పకుండా నెలరోజుల్లో ఆవిడ కోలుకుంటారు" అంది.

ఆమె ముఖం చూసి ఫక్కున నవ్వేశాడు.

"బ్రతకడం అంత సుళువా సిస్టర్! నాకు తెలీదే" అన్నాడు. ఆమె చిన్నబుచ్చుకుంది. "సుఖంగా ఉండగలదని తోస్తే వెళ్ళి మందు యిచ్చి రండి" అన్నాడు. కూర్చున్నచోటునుంచి కదల్లేదు నర్సు.

"ఈ రాత్రి మాత్రం ఒక్క ఉపకారం చేసి పెట్టండి నాకు. ఆ పేషెంటుకి ఏం కావాలో నాకు తెలుసు. నన్ను ఎటెండ్ కానివ్వండి"

"క్షమించండి, అదొక్కటే నేను చెయ్యలేను, రెండు మూడు రోజులుగా ఆమెకు మరీ బాగుండడంలేదు. రాత్రి డిస్‌చార్జ్ చేస్తే రేపు ఆపరేషన్ సరిగా కాదు"

మళ్ళీ నవ్వాడు "రేపు ఆపరేషన్ వేళవరకూ బ్రతికివుండాలి కద"

"మీరు మరీ అలా వేదాంతం చెప్పకూడదు" అంది విసుగుతో.

"ఈ ఒక్క సహాయం చేయండి సిస్టర్. నన్ను చూస్తే కాస్త స్థిమిత పడుతుంది ప్లీజ్" అన్నాడు.

ఆమె యింకేమీ చెయ్యలేకపోయింది.

కాస్సేపాగి "మీ ఇష్టం వెళ్ళిరండి, హెచ్చు మాట్లాడిస్తే ఆమెను మీరే పాడుచేసిన వారౌతారు" అని లేచాడు.

నిద్రరాక అటు తిరగబోతున్నదల్లా నీలవేణి వరదని చూడగానే తెల్లబోయి "వచ్చారా?" అంది.

"నువ్వు నిద్రపోకపోతే నాకు భయం, ఎవరి గురించి ఆలోచిస్తున్నావు చెప్పుపోనీ" అన్నాడు మంచం పక్కనే కూచుని.

పరీక్షగా అతని కళ్ళవేపు చూసింది, అంతలో నవ్వేసింది.

ఉన్నట్లుండి వరదరాజులు అడిగాడు

"విశ్వేశ్వరాన్ని చూస్తావా?"

తుళ్ళిపడింది నీలవేణి.

"ఇంకా వెళ్ళిపోలేదా?" అంది కళ్ళు నీరసంగా మూసుకుని.

నవ్వాడు "యెక్కడికి పోతాడు వాడు? నువ్వు ఎవరికి చెందుతావో చెప్పమంటే వాడిపేరే చెప్తారు ఎవరన్నా. నువ్వంటే వాడికి ప్రేమకాదు. జాలేమోననిపిస్తోంది" వాడి కళ్ళు చూస్తే

ఎంతోసేపు ఆలోచించింది.

"ఏం చెప్పారాయన నాగురించి?"

"ఏం చెప్తాడు? యెలావుందని అడుగుతాడు. తోటంతా తిరుగుతాడు. నువ్వు పడుకుంటే కిటికీ దగ్గరికి నిశ్శబ్దంగా వచ్చి నిలబడతాడు" ఇంకా ఏమో చెప్పబోఏ ఆమె కళ్ళలో నీళ్ళు అడ్డొచ్చాయి.

"ఇంకా ఏడుస్తున్నావా నువ్వు. నువ్వే ఏడవకూడదు. నిన్ను తెలిసినవాళ్ళంతా నీ గురించి ఏడ్చేట్లు చేయాలి" కన్నీళ్ళు తుడవబోతే చెయ్యిపట్టుకుని గుండె మీద వుంచుకుంది.

"నిజం చెప్పండి, నన్నెప్పుడన్నా అసహ్యించుకున్నారా మీరు?"

నీలవేణి దగ్గర్నుంచి ఎప్పుడూ ఊహించని ప్రశ్న విని దిమ్మరపోయాడు. వినతలాగా అంతకంటే అమాయకంగా అడిగిన ఆమె ముఖం చూశాక అసలు నీలవేని తెలిసి వచ్చింది. అంత పిరికి మనిషి అనుకోలేదు. ఉన్నదల్లా నిశ్శబ్దం. బలహీనతల్ని దాచుకోగల నిశ్శబ్దం - నవ్వొచ్చింది.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)